

תוכן העניינים

ז	עם הספר
יט	מבוא

שער א: סוגיות כוללות

3	פרק א: על תרומת לשון חכמים ללשון המקרא
3	הרבדים בלשון המקרא
3	הרבדים בטקסט העיצורי
5	מסורות הניקוד
5	לשון חכמים
7	מה ניתן ללמוד מלשון חכמים על לשון המקרא?
8	התופעות הנידונות
8	הכתיב "שה" (= שֶׁ)
9	צורות לשון בספר ירמיה (אָנוּ, כָּרֵשׁ, פעלי ל"א < ל"י, משקל פֶּעוּל)
10	אָשֶׁר / שֶׁ (שֶׁ, שֶׁ)
12	זָכוּר / זָכוּר
12	נִתְפַּעַל (נִפְעַל)
14	נִפְעַל
14	רָאוּי – דקדוק ומילון
15	קָטָן וקָטָן (דיאלקט במקרא ודיאלקט בל"ח)
15	דברי חתימה

17	פרק ב: על זיקת לשון המשנה למקרא
17	על הזיקה למקרא בספרות חז"ל

19	בין קודש לחול: זביחה במקדש ושחיטת חולין
22	מילה מקראית כצורתה בענייני המקדש
23	מילה שנוצרה לצורך מקומה
24	סיכום וחתימה

26	פרק ג: על תופעת המילים שנעקרו מלשון חכמים
26	הערות מבוא
27	מילים שנעקרו
27	חילופים של שמות פעולה
27	תְּקַלָּה < תְּקַלָּה
30	חִזְרָה < חִזְרָה
33	מילה שנעלמה בשל שגגת העתקה
33	רוֹכָה < רִיבָה
36	דברי סיכום

37	פרק ד: שתי מסירות חלוקות בכתב יד אחד של המשנה
37	הערות מבוא
39	המילים הנידונות
39	אָסַל/סַל
41	אסופי שביעית
43	נִמְלָה/נִבְלָה
44	עֲנִיָּה (עֲנִיָּה) / עֲנִיָּה
45	שְׁנִית/שְׁנוֹת
46	דברי סיכום

שער ב: עניינים בתורת ההגה

51	פרק ה: על תופעה פונולוגית אחת במסורתו של נקדן כ"י קאופמן
51	הערות מבוא
52	התופעה הפונולוגית הנידונה
53	קמץ בהברה פתוחה במקום פתח בהברה סגורה
54	פתח בהברה סגורה במקום קמץ בהברה פתוחה
55	הערות אחדות על מקבילות במסורות אחרות
55	עברית המקרא נוסח טבריה ונוסח כבל

56	בין מסורת טבריה למסורת שומרון
57	הבדלי מסורות בלשון חז"ל
58	בין המקרא ולשון חכמים שבכתבי יד למסורות שבעל פה
59	הממצאים במסורות השונות ומסורת נקדן ק
60	הערות סיכום

61	פרק ו: על ניקוד ייחודי בכתב יד קאופמן
61	על מסורת הכתיב ועל מסורת הניקוד בק
63	ניקוד האות שלפני חי"ת "דגושה" המנוקדת בקמץ
64	גְּחָלִים/גְּחָלִים
65	פָּחַם / פִּחָם, פִּיחָם
66	לְחָה/לְחָה
67	דברי סיכום וחתימה

שער ג: פרקים בתצורת שם העצם במשנה

71	פרק ז: בעיות בתיאור תורת הצורות
71	הערות מבוא
72	ניקודים אחדים בק ומקביליהם בעדים אחרים
72	השמות שכתיבם הוא "גבר"
75	עֲנִיָּה/עֲנִיָּה
77	השם הנכתב "רובר"
79	צורתה של המילה הכתובה "מועל"
80	החלופות שָׁכַר (שׁוֹכֵר), שׁוֹכֵר, שׁוֹכֵר
81	מגבלות המסירה של סופר ק
83	משקלן של צורות יחידאיות במסירתן של נקדן ק
83	דברי חתימה

85	פרק ח: על כללים ופרטים בתצורת השם
85	הערות מבוא
87	על התיאור המשולב של משקלים
87	המשקלים הנכתבים "פעיל" בעלי התנועה [i]
91	על שמות אחדים וצורותיהם ומשמעיהם
92	עֲבָדָה
95	עֲלִיָּה/עֲלִיָּה

98	סרט/סרק
100	סוף דבר
101	פרק ט: מגבלות הכתיב והכתב ותורת הצורות: סוגיה בדקדוק ל"ח
101	הערות מבוא
104	על השמות השקולים במשקלים הנכתבים "פעילה", "פעולה"
105	עֲרִיסָה/עֲרִיסָה
106	כְּנִימָה/כְּנִימָה
107	סְרִיגָה/סְרִיגָה
108	חֲתִיכָה/חֲתִיכָה
109	דְּלִיקָה/דְּלִיקָה
110	חֲקִירָה/חֲקִירָה
112	חֲגִירָה/חֲגִירָה
113	חֲלוּדָה/חֲלוּדָה
113	שְׁכוּנָה/שְׁכוּנָה
114	כתיבה/כתובה
114	הערות לסיכום וחתימה
116	פרק י: על כמה צורות יחידאיות בתצורת השם
116	ראשית דבר
117	גְדוֹר הַכֶּרֶם
120	פְּנֵה—פְּנִים
123	טַחוּן (טַחוּן?)
127	גרסה אחרת
127	על הצורות היחידאיות הנידונות
129	גְּנָב, גְּנָבָה
130	הערות סיכום
131	פרק יא: ייחודים בתצורת שם העצם
131	הערות מבוא
132	השמות הנידונים
132	מִחְבָּא/מִחְבָּה
134	הַמְּכָתֵב וְהַמְּכָתֵב
138	מַעֲלָה וּמַעֲלָה
140	מִרְדָּע, מִרְדָּא

142	שימוש סדיר של ה' המגמה
144	מְעַרְבָּה (=מְעַרְבָּה או לְמַעְרָב)
145	מילי סיכום
146	פרק יב: המשקלים מְפַעוֹל, מְפַעוֹל וּמְפַעוֹל בלשון המשנה
146	הערות מבוא
148	משקל מְפַעוֹל
148	הממצאים
148	פירוט הממצאים, חומר משווה ודיון
151	משקל מְפַעוֹל
151	הממצאים
152	פירוט הממצאים, חומר משווה ודיון
157	משקל מְפַעוֹל
157	הממצאים
157	פירוט הממצאים, חומר משווה ודיון
158	שמות מהגזרות העלולות
162	לשון מקרא ול"ח
163	משקל ומשמעות
164	הערות סיכום

שער ד: עניינים בתצורת הפועל במשנה

167	פרק יג: גלגולי משקל אֶפְעַל בכניין קל לכניינים אחרים
167	דברי רקע
170	אֶפְעַל < אֶפְעַל
170	דל"ק
171	קר"ב
175	שק"ע
176	קר"ש
177	אֶפְעַל < אֶתְפַּעֵל?
177	טה"ר
182	אֶפְעַל/אֶפְעוֹל < אֶפְעִיל?
182	מת"ץ
185	צורה משובשת
185	הערות לסיכום

פרק יד: שם הפועל של הבניינים נפעל, נתפעל והפעיל במשנה
 על פי מסורותיהם של כתבי היד ק ובר

187	
187	הערות מבוא
188	שם הפועל של נפעל
188	מסורת ק
188	להפעל
189	לפעל
189	שתי הצורות בפועל אחד
190	מסורת ק"ב
190	מסורת פר
190	להפעל
190	לפעל
190	נוספות
191	הממצאים במקרא והמצאים במשנה
192	שם הפועל של נתפעל
192	מסורת ק
192	להתפעל
192	לתפעל
192	הערות
193	מסורת ק"ב
193	מסורת פר
193	להתפעל
193	לתפעל
193	הממצאים במקרא והמצאים במשנה
194	שם הפועל של הפעיל
194	מסורת ק
194	להפעיל
195	לפעיל
196	צורות בטוחות וצורות מסופקות
196	צורות מקבילות
196	מסורת ק"ב
197	מסורת פר
197	להפעיל
197	לפעיל

197	הממצאים במקרא והממצאים במשנה
198	הרקע לצמיחת צורות שם הפועל בלא ה"א
203	הערות סיכום

שער ה: חקרי מילים וצורות

207	פרק טו: מילים נדירות וצורות חריגות וגלגוליהן
207	ראשית דבר
207	על כמה שמות פעולה נדירים
208	אָכְלָה
210	זָרַע
212	עָמַר
213	הערות חותמות
214	על כמה צורות חריגות
214	היות/להיות
216	בָּאת, בָּאת / בָּאָה, רוֹבַע/רוֹב
216	עִינָב/עִינִי
218	לָהּ < לְ (וקוצה לה חלה < לחלה)
219	לֹא < ל
220	אחרית דבר

222	פרק טז: קָטַן וקָטַן במקרא ובמשנה ובחיבורים שביניהם בזמן
222	ראשית דבר
223	בלשון המקרא
223	נוסח טבריה
224	נוסח בבל
225	נוסח שומרון
225	בלשון המשנה
226	הממצאים בכ"י ק ובכ"י ק"ב
229	ממצאים בעדים אחרים מהטיפוס המערבי של המשנה
231	הממצאים בטיפוס המזרחי של המשנה
232	החיבורים שבין המקרא למשנה
233	דברי חתימה וסיכומים
235	תוספת ל-18§

237	פרק יז: אהל ואהל
237	דברי רקע
240	בירור מחודש לאור נתונים מקיפים יותר
240	הממצאים בכתב יד ק
241	הממצאים בכתב יד פ
242	הממצאים בעדים אחרים של המשנה
244	הניקוד הבבלי
245	כלל הממצאים בעדי המשנה
246	סיכום ענייני של צורות היחיד
248	צורות הרבים: אוהלים, אהלים/אהילות
248	צורת הרבים של אוהל
251	הצורה אהילות
252	אחרית דבר

253	פרק יח: שני חריגים בדקדוק: שָׁאָר – שִׁירִים, מפעלתו/מפעילתו
253	הערות מבוא
254	שָׁאָר – שִׁירִים
255	הנתונים מעדי המשנה המוכחרים
256	נתונים אחרים
257	טיבן של צורות הרבים
259	מפעלתו/מפעילתו
263	הערות לסיכום

שער ו: טקסטים מוהדרים, מוערים ומעובדים

267	פרק יט: תוספת של מובאות מהמשנה ומהתלמודים בחיבורי קראים
267	הערות מבוא
269	כתב היד הראשון (חיבור א)
270	כתב היד השני (חיבור ב)
272	עיונים בשני החיבורים שבשני כתבי היד מספריית קייב
272	ענייני נוסח והבדלי גרסה
272	חרדלית/חרדליות
273	מדף/נודף
274	נוסח אחר בפסוק מהמקרא
276	חילופי גרסה אחרים

277	ענייני לשון
277	כתיב וניקוד
277	כוללות
277	כתיב התנועה [i] בהברה סגורה לא מוטעמת
278	כתיב התנועה [o]/[u] בהברה סגורה לא מוטעמת
278	צירי בהברה סגורה מוטעמת
279	כתיב צורת הנוכח של פעלים בזמן עבר
279	כתיב ם/ן
280	[ay] בסוף המילה
280	כתיב של יו"ד ווי"ו עיצוריות
281	כתיבן של מילים אחדות
282	ניקוד
282	הגה, תצורה ותחביר
282	[a] < [u] או [o] לפני עיצור שפתי
283	שני כינויים חבורים
284	של חבורה
284	קול וחומר
284	צורת הנסתרת בעבר של בו"א
284	ה' הידיעה לפני הגרונית
285	שהוא + בינוני/ש + בינוני
285	שגיאות העתקה
287	הזיקה למקרא
289	מסירות נבדלות ועירובי מסורות
290	מילי סיכום וחתימה
291	המובאות מספרות חז"ל בשני כתבי היד הקראיים
292	המובאות מספרות חז"ל בחיבור א
302	המובאות מספרות חז"ל בחיבור ב

שער ז: מדרש ולשון

307	פרק כ: לבירור עניינם של שני מדרשי לשון
307	הערות מבוא
309	וינצלו את מצרים
312	בעבור זה
315	סיכום

317	פרק כא: על שלוש סדרות של מדרשי שמות
317	הערות רקע
319	המדרש על סיפור רחב
323	המדרש על שמות בני בנימין
323	בראשית רבה, פרשה צד
323	חלק א של הדרשה
324	חלק ב של הדרשה
326	בעקבות שתי הסדרות הנידונות
327	מדרשי השמות במגילת רות
330	הערות סיכום

ביבליוגרפיה

331	עדי נוסח
332	מהדורות
334	מילונים וקונקורדנציות
335	מחקרים

מפתחות

343	מקורות
359	מילים וביטויים
367	ענייני הדקדוק ועניינים כלליים
373	אישים